

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีต่อแบบการเรียนรู้ จำนวน 6 แบบ ได้แก่ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ จำแนกตามเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ชอบหรือมีความเห็นต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน
2. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ชอบหรือมีความเห็นต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน
3. นักศึกษาสาขาวิชาการละคร และสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ ชอบหรือมีความเห็นต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการละคร และนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ ที่ศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวนทั้งสิ้น 196 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบวัดแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา (Student Learning Styles Questionnaire) ตามแบบของ กราซาและไรซ์แมน ซึ่งมีจำนวน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแต่ละแบบจะเป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของไลเคิร์ท และแต่ละแบบการเรียนรู้จะมีข้อความถามเท่ากัน คือ แบบการเรียนรู้ละ 15 ข้อคำถาม รวมเป็นข้อคำถามทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 90 ข้อ โดยแบบการเรียนรู้แต่ละแบบดังกล่าว มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8873 .7877 .8909 .8799 .8974 และ .8905 ตามลำดับ
3. จำนวนแบบสอบถามที่แจกให้นักศึกษาไป จำนวน 212 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.45

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ที่มีต่อแบบการเรียนแต่ละแบบ จำนวน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ที่มีต่อแบบการเรียนแต่ละแบบ จำนวน 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามตัวแปร คือ เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบอิสระ และแบบพึ่งพา มาก และชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขัน ปานกลาง

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ที่มีต่อแบบการเรียน จำแนกตาม เพศ ชั้นปี และสาขาวิชา พบว่า

2.1 นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงชอบแบบการเรียนทั้ง 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือ และแบบพึ่งพา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และชอบแบบการเรียนแบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือ แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2.2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนแบบพึ่งพา แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2.3 สำหรับแบบการเรียนแบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่แต่อย่างใด

2.3 นักศึกษาสาขาวิชาการละคร และนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ ชอบแบบการเรียนทั้ง 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบอิสระ และแบบพึ่งพา มาก โดยชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากที่สุด รองลงมา คือ แบบร่วมมือ แบบอิสระ แบบพึ่งพาตามลำดับ และชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง และแบบแข่งขันปานกลาง ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของกราชาและไรซ์แมน ที่พบว่า นักศึกษาโดยทั่วไปชอบแบบการเรียนรู้แบบต่างๆ ในระดับต่างๆ กันไป ไม่มีนักศึกษาคนใดชอบหรือรับเอาแบบการเรียนรู้แบบหนึ่งแบบใดไว้โดยเฉพาะ (ดำริ กุลประสิทธิ์, 2532) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวผู้เรียนหรือนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิหลัง พื้นฐานความรู้ ความสามารถในการเรียน เป็นต้น และอาจเนื่องมาจากองค์ประกอบทางด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมด้วย ได้แก่ อิทธิพลของผู้สอน หลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมต่างๆ จึงทำให้นักศึกษามีแบบการเรียนรู้แตกต่างกันหลายแบบและหลายระดับ

เมื่อพิจารณา กรณีศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือ มากนั้น อาจเนื่องมาจากนักศึกษากำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น จึงมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนสูง ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ความสัมพันธ์ทางอารมณ์กับความสัมพันธ์ทางปัญญา (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์, 2524) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของประกอบ คุปรัตน์ (ทัศนีย์ ศิริวัฒน์, 2532) ที่กล่าวว่า นักศึกษาเป็นวัยที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนสูง เป็นวัยที่ต้องการความรัก ความจริงใจ ความเข้าใจ ความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากผู้อื่น และต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ประกอบกับธรรมชาติของสาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งการเรียนการสอนในสาขาวิชาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพนั้น นักศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกลุ่มเพื่อนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งทางด้านวิชาการ และการปฏิบัติงานสร้างสรรค์ หรือการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ (Presentation) การจัดการแสดงผลงานสร้างสรรค์ งานแสดงผลงานสารนิพนธ์/ศิลปนิพนธ์ หรืองานโครงการ Art Addicted นอกจากนี้ การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องการฝึกให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ซึ่งกิจกรรมลักษณะนี้เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษารับผิดชอบในการทำงานเป็นกลุ่ม/เป็นทีม และเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอุไรรัตน์ ศรีสวย (2527) ที่พบว่านักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือมาก ลักษณะ นินะนันท์ และรุจิเรศ ชนุรักษ์ (2527) พบว่านักศึกษาพยาบาล ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมาก ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) ที่พบว่า นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและร่วมมือมาก ดำริ กุลประสิทธิ์ (2532) ที่พบว่า นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมาก รณฤทธิ์ บุตรแสนคม (2536) ที่พบว่านิสิตในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคาม มีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมืออยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างสูง จงกล พูลสวัสดิ์ (2541) พบว่า นิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก และ

ศุภลักษณ์ สิ้นธนา (2547) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวิธีเรียนแบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณา กรณีนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบอิสระมาก นั้น อาจเนื่องมาจากลักษณะธรรมชาติของวัยรุ่นดังกล่าวมาแล้วที่ว่านักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยรุ่นใหญ่ ตอนต้น ซึ่งโดยธรรมชาติเป็นวัยที่ต้องการอิสระ มีความคิดหรืออยากจะทำสิ่งต่างๆ ด้วยความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบ ไม่ต้องการให้ผู้ใหญ่มาคควบคุมมากเกินไป (ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, 2524) ประกอบกับธรรมชาติของสาขาวิชาทางศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่งการเรียนสาขาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพนั้น นักศึกษาจะต้องเข้าใจและรับรู้ลักษณะธรรมชาติของสาขาวิชาที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง หรือเน้นความเป็นตัวตน มีความเป็นศิลปินที่ชอบความอิสระ มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ และการผลิตผลงานสร้างสรรค์ที่มีลักษณะเฉพาะหรือเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบการเรียนแบบอิสระในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภลักษณ์ สิ้นธนา (2547) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีวิธีเรียนแบบอิสระอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณา กรณีนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบฟังพามาก นั้น อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่จะเป็นภาคทฤษฎี ซึ่งใช้วิธีการสอนแบบบรรยายเป็นหลัก (ครู/อาจารย์เป็นศูนย์กลาง) จึงทำให้นักศึกษาคุ่นเคยกับการแสวงหาความรู้โดยอาศัยอาจารย์หรือการสอน/การบอกเล่าจากอาจารย์เป็นหลัก นอกจากนั้น นักศึกษายังต้องปรับตัวเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งแตกต่างจากระบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาทำให้นักศึกษามีการปรับตัวทั้งด้านการเรียน ชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆ ทั้งเพื่อนร่วมสาขา เพื่อร่วมมหาวิทยาลัย และเพื่อนร่วมห้องที่ต้องพักอาศัยร่วมกัน จึงทำให้นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบแบบการเรียนแบบฟังพามากในระดับมาก

เมื่อพิจารณา กรณีนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงปานกลาง นั้น อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์เริ่มเป็นผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ รู้จักขานรับในตนเอง ประกอบกับเห็นประโยชน์ของการเข้าชั้นเรียน และการตั้งใจเรียนว่าจะทำให้มีโอกาสสอบผ่านแต่ละรายวิชาได้ง่ายขึ้น การไม่ตั้งใจเรียนหรือไม่เข้าเรียนอาจทำให้สอบไม่ผ่านหรือเรียนสำเร็จช้ากว่าเพื่อน อีกทั้งการเข้าชั้นเรียนนอกจากได้พบเพื่อน ได้ฟังคำบรรยายจากอาจารย์ผู้สอนโดยตรงแล้ว ยังทุ่นระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการสร้างผลงานและการสอบ นอกจากนี้ค่านิยมของสังคมไทยที่เน้นเรื่องปริญญาบัตร จึงทำให้นักศึกษามีความมุ่งมั่น และตั้งใจเรียนให้สำเร็จโดยเร็ว เพื่อที่จะทำให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์ (2529) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในสถาบันการศึกษาพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงปานกลาง และทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) ที่พบว่า นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงปานกลาง

เมื่อพิจารณา กรณีนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนแบบแข่งขันปานกลาง นั้น อาจเนื่องมาจากระบบการวัดผลการเรียนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่จะมีการเก็บคะแนนระหว่างเรียน

มีการสอบกลางภาคและสอบปลายภาค โดยมีทั้งระบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม จึงทำให้นักศึกษาต้องแข่งขันกันเรียนบ้าง แต่ไม่มากนัก ประกอบกับการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่จะเน้นให้นักศึกษาทำงาน/สร้างผลงานเป็นกลุ่ม ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532) ที่พบว่านักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชอบแบบการเรียนรู้แบบแข่งขันปานกลาง

2. การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบตามตัวแปรเพศ ชั้นปี และสาขาวิชา ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์เพศชายและเพศหญิงที่มีต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ ตามสมมติฐานข้อ 1 พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษานักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากลักษณะธรรมชาติของเพศ กล่าวคือเพศชายมีลักษณะของความเป็นผู้นำ เชื้อมั่นในตนเองสูง กล้าคิดกล้าทำ กล้าแสดงออก ในขณะที่เพศหญิงจะมีลักษณะตรงกันข้าม คือ ชอบเป็นผู้ตาม เชื้อมั่นในตนเองพอควร ไม่ชอบที่จะแสดงออก ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาชาย และนักศึกษานักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2542) ที่พบว่า นิสิตชายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชอบแบบการเรียนรู้แบบอิสระมากกว่านิสิตหญิง

2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ ตามสมมติฐานข้อที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกันชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ และแบบพึ่งพา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และชอบแบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบหรือทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแตกต่างหรือมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มีวุฒิภาวะและประสบการณ์ในการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมากขึ้น จึงชอบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีความตื่นตัวและกระตือรือร้น จึงต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันกับอาจารย์และเพื่อนๆ เพื่อให้มีความเข้าใจในเรื่องที่เรียนได้กระจ่างชัดขึ้น ในขณะที่นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จะต้องให้ความสนใจกับผลงานสารนิพนธ์หรือศิลปนิพนธ์ จึงมักจะแยกตัวทำงานของตนเองตามลำพัง และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ซึ่งเพิ่งเข้าสู่การเรียนในมหาวิทยาลัย จึงอยู่ระหว่างการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ประกอบกับการเรียนการสอนรายวิชาของชั้นปีที่ 1 เป็นการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนนักศึกษาต่างคณะ และห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงทำให้โอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์มีน้อย ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของจงกล พูลสวัสดิ์ (2541) ที่พบว่านิสิตสาขาศึกษาศาสตร์-เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต่างชั้นปี มีแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .01

นอกจากนี้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาแตกต่างหรือมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างหรือมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้าสู่การเรียนในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีบรรยากาศที่แตกต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ประกอบกับการจัดการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานมีลักษณะเป็นห้องเรียนขนาดใหญ่ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเป็นห่วงและวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียน จึงต้องการการแนะนำและคำปรึกษาจากอาจารย์ เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ดังที่วัลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ได้กล่าวไว้ว่า ในชั้นปีที่ 1 นักศึกษารู้สึกตื่นเต้นสนใจต่อทุกสิ่งในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการเรียน และอยากปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งจะสนิทสนมและเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 มีวุฒิภาวะ และประสบการณ์ในการเรียนและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยมากขึ้น จึงทำให้ช่วยเหลือตนเองและมีวิถีชีวิตในการเรียนเป็นของตนเอง ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาแตกต่างหรือมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์สาขาวิชาการระคน และสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ที่มีต่อแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ ตามสมมติฐานที่ 3 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการระคนและนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ชอบแบบการเรียนรู้ทั้ง 6 แบบ คือ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวนักศึกษาหรือผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิหลัง ไม่ว่าจะเป็นพื้นฐานการศึกษา สถิติปัญญา ความสามารถในการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสนใจ แรงจูงใจ สถานภาพทางสังคม ฯลฯ รวมทั้งองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน ได้แก่ อิทธิพลของอาจารย์ผู้สอน การจัดประสบการณ์ในการเรียนการสอน เนื้อหาของหลักสูตร และสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กล่าวคือ นักศึกษาสาขาวิชาการระคน ส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษา และวิชาสามัญ ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานความรู้ทางด้านศิลปะ สำหรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน นั้น สาขาวิชาการระคนจะเน้นการมอบหมายงานหรือฝึกปฏิบัติ ในลักษณะการทำงานเป็นทีมหรือทำงานร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่สาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ จะเน้นการสร้างสรรค์ผลงานเป็นรายบุคคลมากกว่า ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้นักศึกษาสาขาวิชาการระคน และ นักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ชอบแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบอิสระ และแบบพึ่งพามาก โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพามากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 แสดงว่า นักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ชอบการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงเห็นควรที่อาจารย์จะได้นำวิธีการสอนแบบอภิปรายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับการให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงออกอย่างอิสระ เพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น

คิดเห็นซึ่งกันและกัน และระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ เพราะการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา ย่อมทำให้นักศึกษาเกิดความเชื่อมั่น ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะเป็นการสร้างเสริมแรงจูงใจให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และในขณะเดียวกันอาจารย์ควรมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอก ชั้นเรียนด้วย เพื่อเป็นการฝึกทักษะในการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิชาการต่างๆ นอกเหนือจากความรู้จาก อาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียนและในตำรา สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อาจารย์ควรใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนหลายๆ แบบผสมกัน อันจะส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มากขึ้น

2. จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการละครและสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ ชอบแบบการเรียนแตกต่างกันทั้ง 6 แบบ โดยนักศึกษาสาขาวิชาการละครชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือแบบ ฟังพา และแบบมีส่วนร่วม มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ ในขณะที่นักศึกษา สาขาวิชาศิลปะการออกแบบทัศนศิลป์ชอบการเรียนแบบอิสระ แบบหลักเลียง และแบบแข่งขันมากกว่า นักศึกษาสาขาวิชาการละคร แสดงว่านักศึกษามีเอกลักษณ์เป็นของตนเองในแต่ละสาขา ดังนั้น จึงเห็นควร ที่อาจารย์ประจำสาขาวิชาและอาจารย์ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมทางวิชาการและทางการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับแต่ละสาขาวิชา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกวิธีเรียนได้ตามความชอบ ความสนใจหรือความ ถนัด เพื่อให้ นักศึกษาเกิดแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น รวมทั้ง ควรมีการประเมินผลการเรียนระหว่างเรียนด้วย เพื่อลดพฤติกรรม การเรียนแบบหลักเลียงให้น้อยลง นอกจากนี้ควรพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีคุณภาพ ตามหลักวิชา และมีการกำหนดตารางเวลาพบที่แน่นอน เพื่อที่จะให้นักศึกษาสามารถเข้าพบขอคำปรึกษาใน การเรียนได้โดยสะดวก และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลต่อแบบการเรียนของนักศึกษา เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ครอบครัว และภูมิหลังอื่นๆ เพื่อให้ผลการวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์กับแบบการสอนของอาจารย์ว่ามีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด เพื่อที่จะได้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ระหว่างสถาบันต่างๆ
4. ควรศึกษาและวิเคราะห์แบบการเรียนของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ในปีการศึกษาต่อไป เพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่
5. ควรศึกษาวิธีการสอนหรือแบบการสอนของอาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ที่เหมาะสม เพื่อนำผลการ ศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการสอนของอาจารย์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนของนักศึกษาและเหมาะสมกับคณะศิลปกรรมศาสตร์